

РІВНЕ

Рівненська область

КЛЮЧОВІ ОБ'ЄКТИ

- 1) гімназія (Рівненська чоловіча гімназія, 1839);
- 2) Успенська церква (1756);
- 3) житловий будинок (поч. XIX ст.): вул. Петлюри, 17.

ОПИС КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Історико-архітектурна спадщина Рівного представлена невеликою кількістю об'єктів. Середовище міста суттєво змінилося після руйнувань, завданих під час Другої світової війни. До нашого часу збереглися одиничні об'єкти, що постали у XX ст. й мають певну історичну цінність: кілька будівель міжвоєнного періоду, ряд ансамблів і комплексів архітектури середини 1940-х – 1950-х років.

Найбільше мешканців міста непокоїть утрачена пам'ятка – палац князів Любомирських, власників Рівного (до 1939 року). На території колишньої княжої резиденції їхнім коштом була зведена будівля Рівненської чоловічої гімназії (за проєктом математика й архітектора Францішка Меховича), а на місці Англійського парку нині розташовано сучасний парк Молоді.

Знакові культові об'єкти: найдавніша будівля міста – Успенська церква (1756); Свято-Воскресенський собор (1895); колишній костел Св. Антонія (1899; нині Зал камерної та органної музики); костел св. Петра і Павла (1930-ті).

ПОРАДИ ТУРИСТАМ

Проєкт «Рівненщина туристична»; Туристично-інформаційний офіс: м. Рівне, вул. Соборна, 67.
<https://rivne.travel/contacts/>

Популярними серед туристів є: Рівненський обласний краєзнавчий музей (вул. Драгоманова, 19. <http://museum.rv.gov.ua/>); Музей бурштину; Музей Уласа Самчука (вул. Петлюри, 17).

З ландшафтно-рекреаційних об'єктів заслуговують на увагу: парк ім.Т.Шевченка (пам'ятка садово-паркового мистецтва національного значення), парк Молоді «Лебединка» (з алеєю кованих скульптур).

Експерсії містом допоможуть організувати й провести в Міському туристично-інформаційному центрі, Краєзнавчому музеї та Рівненській обласній універсальній науковій бібліотеці (<http://libr.rv.ua/>; недільні пішохідні експерсії), на кафедрі архітектури та середовищного

дизайну Національного університету водного господарства та природокористування (<http://nuwm.edu.ua/nni-ba/kaf-asd>), ГО «Інститут українського модернізму» (<https://ium.org.ua/contacts>).

Усі туристичні об'єкти та найцікавіші історико-архітектурні пам'ятки міста розташовані в центральній частині в пішохідній доступності, тому найзручніше розпочати огляд міста в Краєзнавчому музеї з експозиції, розміщеної в залі «Старе Рівне».

Туристичний сайт Рівного: <https://www.travel.rv.ua/map.html>.

Серед культурно-мистецьких заходів туристам будуть цікаві: фольклорно-етнографічне свято «Музейні гостини» (присвячене Міжнародному дню музеїв, проводиться з 1992-го); фестиваль ковальського мистецтва (проводиться на День міста – в останню неділю серпня), Міжнародний джазовий фестиваль ART JAZZ (проводиться в кінці серпня).

ЩО ПОЧИТАТИ ПРО МІСЦЕВІСТЬ ТА ПАМ'ЯТКИ

Поліщук Ю. Рівне. Мандрівка крізь віки. Рівне: Нариси історії міста. 2-ге вид., доповн. Рівне: Волинські береги, 2009.

Прищеп О. Вулицями Рівного: погляд у минуле. Рівне: ПП ДМ, 2006. 223 с.

Рычков П. Дорогами Южной Ровенщины (от Корца до Пляшевой). Москва, Искусство, 1989. 176 с.

Михайлишин О. Архітектура та містобудування Західної Волині. Рівне: ПП ДМ, 2013. 352 с.

Архітектурна спадщина Волині: збірник наукових праць. Рівне: Нац. ун-т водного господарства та природокористування.

КОСТЕЛ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ ПЕТРА І ПАВЛА І БОЖОГО МИЛОСЕРДЯ

Статус не визначено

Тип об'єкта: Споруди
Вид об'єкта: Об'єкт архітектури
Попередня назва об'єкта: Гарнізонний костел
Сучасна адреса: 33001, м. Рівне, вул. Соборна, 213
Геолокація: 50.623056, 26.228333
Авторство: Вітольд Чечотт-Данілевіч
Датування об'єкта: 1930-1932 рр.
Стан пам'ятки: Хороший стан

ІСТОРИЯ ОБ'ЄКТА

Костел св. Апостолів Петра і Павла і Божого Милосердя є одним із найбільших римо-католицьких храмів Волині. Виконував функцію гарнізонного костелу.

Розташований у західній частині Рівного поруч недалеко від військового містечка, збудованого на межі ХХ-ХІХ ст., поруч із Будинком солдата (жовніра), зведеним у середині 1920-х. Посвята костелу свідчить про зв'язок із військом: у міжвоєнний період у Рівному дислокувалася 13 дивізія піхоти та її підрозділи (44 і 45 полки піхоти, 23 артилерійський полк, 22 полк уланів).

Будівництво розпочалося 1930 року на кошти, зібрані за підтримки Міністерства військових справ Другої Речі Посполитої, офіцерів і солдат 21 полку Надвісянських уланів, посла в Польському Сеймі князя Януша Радзиви-вілла й сенатора Міхала Скаковського.

Відомо, що у відкритті костелу 1938 року взяв участь волинський воєвода Генрик Юзевський.

Після 1939-го і впродовж 1944-1991 років приміщення було пристосоване для різних потреб. Використовувалося Міністерством оборони СРСР як конюшня, після Другої світової війни – як склад військового гарнізону, фільмобаза, фільморемонтна майстерня, військово-спортивний зал та ін.

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА ЦІННІСТЬ ПАМ'ЯТКИ

Будівля в Рівному є досконалим зразком архітектури польського конструктивізму 1930-х років. Кульмінаційним елементом динамічної брили є масивна башта-дзвіниця. Кругле вікно над головним входом нагадує готичний отвір-розу. Основу плану будівлі становлять притвор, три нави головної зали, розділені між собою чотиригранними стовпами, видовжений вівтар, завершений півциркульною апсидою. Костел має стримане

оздоблення: гладка цементна штукатурка підкреслює гармонійність і лаконічність брили.

ЯК ОБ'ЄКТ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ СЬОГОДНІ

Діючий костел римо-католицької парафії (із 1991 року).

ЯК ВІДВІДАТИ

Вхід вільний (під час богослужінь) або за попередньою домовленістю з настоятелем.

ПОВ'ЯЗАНІ ОБ'ЄКТИ ТА/АБО НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

Будинок офіцерів (1920–1930 роки – Будинок жовніра).

ПРОЕКТИ ТА ІНІЦІАТИВИ, СПРЯМОВАНІ НА АКТУАЛІЗАЦІЮ ОБ'ЄКТА

Проект «Рівне модерністичне: міжвоєнна архітектурна спадщина» (2020).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Михайлишин О.Л. Архітектура і містобудування Західної Волині 1921–1939 років. Рівне: Дятлик М, 2013. 352 с.